

3.4

Tecnologia

Anàlisi

L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible respon a la necessitat internacional de disposar d'un marc consensuat per afrontar els reptes globals de la humanitat. En la mesura que la transformació digital condiciona fortament l'estratègia de cara als propers anys, necessàriament també condiciona la tecnologia a desplegar de manera alineada amb els objectius globals del sector.

Segons el darrer informe Global NGO Technology Report 2018 publicat per CONCORD, les ONG van començar la seva transició de la impressió a les comunicacions en línia a principis dels anys noranta. Organitzacions com Amnistia Internacional van tenir els seus primers llocs web el 1992 i poc després van començar a experimentar amb l'ús del correu electrònic com a eina de comunicació massiva i recaptació de fons. En gairebé tres dècades, les comunicacions web i per correu electrònic s'han convertit en les eines més potents de comunicació per a les ONG. L'extensió de domini .org, utilitzada per les entitats sense ànim de lucre i els organismes internacionals d'arreu del món, són segons els informes de tendències la que genera més confiança. A principis dels anys 2000, les ONG van començar a actualitzar els sistemes de gestió de continguts (CMS) de publicació als llocs web. Des del 2003, WordPress és un CMS que ara utilitza el 44% de les ONG a tot el món. Durant aquest temps, les ONG també van començar a utilitzar serveis de màrqueting per correu electrònic, com ara Constant Contact o Mail Chimp, i actualment només el 8% de les ONG continuen enviant correus electrònics, actualitzacions i recursos de recaptació de fons als seus donants via BCC. Avui, el 92% d'ONG té un lloc web. D'aquestes, el 87% són compatibles amb el mòbil. Després va venir a Google, Facebook, Twitter, etc. i milions de persones ja estan connectades a través de les xarxes socials, però la tràgica realitat d'aquest món globalitzat és un accés desigual a les TIC. Per exemple, només el 4% de les llars a l'Àfrica tenen accés a Internet, amb més d'un 50% que tenen telèfons mòbils. Amb un clic es poden transmetre grans quantitats de dades a través dels oceans... Estem a l'era digital.

En línia i amb el baix cost del flux d'informació, les ONG poden fer treballs de promoció o lobby pel canvi de polítiques en empreses i governs. Alguns tenen pressupostos enormes que rivalitzen amb les organitzacions estatals. Internet ha ajudat a les ONG a realitzar projectes en xarxa i executar projectes a un cost extremadament baix amb poc personal. Les fronteres dels estats es poden penetrar fàcilment a través de xarxes. Els Estats són més porosos amb la revolució de la informació. Les comunitats de la diàspora influeixen en les eleccions i les polítiques a casa, no necessiten viatjar. Tot el que necessiten fer és iniciar grups de debat en línia i fer una trucada telefònica a casa. Per als països que tenen polítiques mediàtiques repressives, les comunitats de la diàspora han trobat vies per trencar les barreres, com ara la ràdio, la televisió i les publicacions. L'adolescent que veus al carrer de Maputo o Medellín amb auriculars, amb un telèfon intel·ligent a la butxaca, podria estar en estreta comunicació amb una ONG a París, Londres o Barcelona. La lluita pels drets humans, la governança i el desenvolupament en el món globalitzat d'avui, a través de les TIC, ofereix oportunitats úniques per a la innovació a tot el món. Però per aconseguir aquesta innovació, és necessari també incrementar la presència de l'aprenentatge a distància, per tal que els futurs innovadors puguin donar-los espai per pensar de manera més creativa en comptes d'oferir el tradicional model post colonial d'educació. També hi ha exemples d'innovació a l'Àfrica com exemplifiquen les recents aplicacions informàtiques i de telefonia mòbil a la banca i la salut. Però aquests casos d'innovació encara no s'han incorporat de forma extensiva.

Reptes

Davant del potencial en diversos àmbits de les TIC i dels canvis estructurals que poden implicar, ens cal fer una identificació acurada del mapa de necessitats de transformació digital i del mapa d'iniciatives a prioritzar dins el sector cooperació al desenvolupament per avançar en l'acompliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible recollits a l'Agenda 2030.

La crisi econòmica ha reduït l'ajuda oficial i els projectes públics a mínims històrics i moltes ONGD han hagut de reinventar-se. Part d'aquesta reinvençió esperada passaria per millorar l'ús que es fa de les TIC per tal de donar un millor suport tecnològic als processos de treball així com una modernització de les eines tecnològiques emprades dins el sector de la cooperació.

La transformació digital que han sofert el sectors serveis no pot ser aliena al sector del desenvolupament, necessitat com està (igual que la resta de sectors) de millores en l'eficiència i la seguretat dels seus processos de treball i de relació.

La transformació digital no és més que el resultat d'adaptar-se als canvis tecnològics que afecten a la relació amb la massa social, les contraparts i els treballadors. Per tant, no és un fi en sí mateixa, és un camí de millora contínua i d'aprenentatge en la relació amb els diferents stakeholders, per tal de guanyar rellevància i capacitat d'acció.

La fi darrera de la transformació digital és que la cooperació al desenvolupament incorpori les eines més adients que li corresponen i que li permetin treballar amb més impacte, més seguretat i més eficiència en l'ús dels recursos escassos.

Addicionalment, el context actual de retrocés de les llibertats i els drets civils bàsics a Internet fa especialment assenyat la identificació d'un mapa de riscos que permeti identificar les possibles problemàtiques que els cooperants es troben, actual o potencialment, i apuntar-ne les solucions i perspectives de futur.

Podem definir alguns reptes concrets:

- I. Avançar en la transformació digital i la utilització d'eines que possibilitin la millora de l'eficiència i l'avanç en els ODS dins el sector cooperació català.
- II. Afavorir la incorporació de bones pràctiques tendents a reduir el risc associat a la utilització de les noves tecnologies dins el sector cooperació
- III. Definir formacions i/o capacitacions tecnològiques especialment dissenyades i adreçat al sector de la cooperació i de les contraparts.
- IV. Generar lideratge i la visibilitat de la modernització del sector cooperació.

Preguntes

- Com condicionen els Objectius de Desenvolupament Sostenible recollits a l'Agenda 2030, la transformació digital dins el sector de la cooperació al desenvolupament?
- Com poden aprofitar les eines tecnològiques les ongs per a millorar el seu impacte global?
- Com generar coneixement i implicació ciutadana mitjançant les tic?

VISIÓ2030

Procés participatiu
La contribució catalana
al desenvolupament global

web: participa.gencat.cat